

Gezonde levensverwachting, Geografische verschillen

Achtergrondgegevens bij internationale verschillen in gezonde levensverwachting

Europese vragenlijst meet beperkingen en gezonde levensverwachting

Voor de internationale vergelijking van lichamelijk functioneren en de gezonde levensverwachting is gebruik gemaakt van gegevens over de aan- of afwezigheid van beperkingen uit de jaarlijkse EU-SILC survey (European Statistics on Income and Living Conditions). De EU-SILC wordt sinds 2006 in alle EU-landen afgenomen. In de EU-SILC wordt de aan- of afwezigheid van beperkingen bepaald met de vraag of men zich voor een periode van minimaal de afgelopen zes maanden ernstig, in enige mate of niet beperkt voelde in dagelijkse activiteiten (severly, to some extent or not hampered). Dit is de zogeheten GALI-vraag (General Activity Limitation Indicator).

Nederlandse cijfers niet direct vergelijkbaar met Europese maat

Voor internationale vergelijkingen gaat de voorkeur uit naar de GALI-vraag uit de EU-SILC survey, omdat in de EU-SILC gestreefd wordt naar eenvormige methoden van dataverzameling tussen landen. Dat is nodig omdat landen vaak verschillende methoden en verschillende begrippen (concepten) van gezondheid hanteren. In de praktijk blijven er echter, onder andere als gevolg van vertaling, toch verschillen in vraagstelling bestaan (Eurostat, 2011; Eurostat, 2008c; Ekholm & Bronnum-Hansen, 2009). De GALI-vraag zit sinds enkele jaren ook in de Gezondheidsenquête, maar wordt niet gebruikt voor de nationale cijfers over gezonde levensverwachting en het hebben van beperkingen. De reden daarvoor is dat de vraagstelling in de GALI iets verschilt van de vraagstelling uit de gezondheidsenquête die van oudsher voor de nationale cijfers wordt gebruikt. Daardoor zou gebruik van de GALI tot trendbreuken leiden. Door het verschil in vraagstelling zijn de nationale gegevens over beperkingen en de levensverwachting zonder beperkingen niet direct vergelijkbaar met de gegevens die voor internationale vergelijkingen worden gebruikt.

Structurele indicator Healthy Life Years vergelijkt gezonde levensverwachting

Voor de internationale vergelijking van gezonde levensverwachting is binnen de EU de structurele indicator Healthy Life Years (HLY) ontwikkeld. De HLY meet het gemiddelde aantal jaren dat een persoon op een bepaalde leeftijd nog kan verwachten te leven in goede gezondheid. Deze gezondheidsmaat combineert lengte en kwaliteit van het leven in één getal. Bij de HLY wordt een goede gezondheid gedefinieerd als de afwezigheid van beperkingen bij dagelijkse activiteiten gedurende de afgelopen zes maanden. De EU heeft zich als doel gesteld dat het gemiddeld aantal Healthy Life Years in de EU tussen 2010 en 2020 met 2 jaar stijgt. Omdat er veel verschillende manieren zijn om gezondheid te meten zijn er ook veel verschillende typen 'gezonde levensverwachting'. Andere vormen van gezonde levensverwachting zijn gebaseerd op ziekte, goede ervaren gezondheid of goede psychische gezondheid. Een voorbeeld van zo'n andere vorm is de Health-Adjusted Life Expectancy (HALE) indicator van de WHO.

Voor meer info over de HLY zie:

- eurOhex.eu
- JA EHLEIS Country Report nr 7 (Pdf; 187 Kb)

Bronnen

- Gezondheidsenquête. Enquête onder personen met betrekking tot de gezondheidstoestand, (ongezonde) leefgewoonten, medische consumptie en preventief gedrag van de Nederlandse bevolking, exclusief de institutionele bevolking en de rijdende en varende bevolking.

Literatuur

- Ekholm O, Bronnum-Hansen H. Cross-national comparisons of non-harmonised indicators may lead to more confusion than clarification. *Scand J Public Health* 2009.
- Eurostat, Eurostat. Eurostat metadata Health status indicators from the SILC survey (last update 24 February 2011). 2011.
- Eurostat. Note on the harmonisation of SILC and EHIS questions on health. Luxemburg: Eurostat, 2008c.

Harbers MM (RIVM). Achtergrondgegevens bij internationale verschillen in gezonde levensverwachting. In: *Volksgezondheid Toekomst Verkenning, Nationaal Kompas Volksgezondheid*. Bilthoven: RIVM, <<http://www.nationaalkompas.nl>> Nationaal Kompas Volksgezondheid\Gezondheidstoestand\Sterfte, levensverwachting en DALY's\Gezonde levensverwachting, 12 juni 2012.